

lelte Amtet f. Ex. i de vestjydske derved ville faa et for ringe Bælgerantal i Forhold til den øvrige Befolkning. Derfor vil det være retfærdigere at vælge den Regel, som her er fastslaaet, nemlig at sætte de Valgbares Tal i Forhold til Kommunernes Tal i Amtet. En Grændse maa der have; men den Indvending, der i den Henseende er kommen fra den meget ærede Minister, kan dog ikke være gjældende. Der fremførtes som en anden Indvending, at Kommunerne ikke dengang havde faaet en saadan Myndighed som nu; men jeg skal minde om, at den Lov, i hvilken der var Tale om at indføre disse Valgbarhedsbestemmelser, indeholdt Bestemmelser om, at Kommunerne skulde have Myndighed; forøvrigt kan jeg ikke indse, at de kommunale Raad endnu have faaet nogen særegen stor Myndighed. Naar det dernæst siges: Vi kunne ikke anvende Principerne for Forsætningen paa Kommuneraadene, thi her have vi en Deling af Lovgivningsmagten i to Dele plus Regjeringen, til hvilken man ikke har noget Tilsvarende ved de kommunale Raad, turde jeg dog gjøre opmærksom paa, at Sogneraadene ere væsentligt indskrænkede i deres Beslutninger ved Amtsrådet, og at Amtsrådets Tilsynsmand og Formand kan standse enhver Beslutning, som han ikke finder tilfredsstillende, ikke finder stemmende med Loven, og henvise den til Regjeringens Afgjørelse. Det samme Princip gjælder for Kjøbstæderne, hvor Formanden, Borgmesteren, har samme Ret som Amtmanden i Amtsrådet, og Indenrigsministeren afgjør Sagen, ja i Kjøbenhavn er det endog saaledes, at Borgerepræsentanterne skulde forliges med Magistraten, og Regjeringen igjen dømme dem imellem, hvis de ikke kunne blive enige. Jeg tror altsaa, at Grundlovens Bestemmelse om, at Kommunerne under Statens Tilsyn selv skulde bestyre deres Anliggender, er tydeligstgjort forsaavidt, at Staten virkelig har Tilsyn, men Kommunerne have ikke faaet Selvstyrelse. Dersom den Myndighed, der ved forskellige Love er givet, skal kaldes Selvstyrelse, betyder det Raadighed for de større Skatteydere i Kommunerne over deres egne og deres Medborgeres Eiendom, men dersom der ved

Kommunerne skal forstaaes Beboerne i Kommunerne, have de ikke faaet Selvstyrelse, og jeg skulde dog mene, at Begrebet „Kommune“ i Grundloven af 5te Juni ikke kan betyde andet end enhver Skatteborger i Kommunen. Grundloven af 5te Juni, som nelev i den Forstand betydede Eighedsfanen, kan ikke i en af sine Paragrapher med det Ord „Kommunen“ have ment den mindre Del af de Skatteydere, de Høistbetsfattede i Kommunen, thi det vilde staa stærkt i Modstrid med den Aand, der gaar igjennem hele Loven. Jeg siger altsaa, at Regjeringen har forbeholdt sig et, maasse i flere Tilfælde for skarpt Tilsyn med Kommunernes Styrelse, men at Kommunerne endnu ikke have faaet Selvstyrelse fuldt ud, og altsaa kan der ikke deraf reises nogenjomhelst Indsigelse imod den Ret, man her vil yde Skatteyderne. — Der er fra forskjellige Sider yttret, at Lovforslaget ikke var konsekvent eller ikke gjorde Skridtet fuldt ud, idet man dog forlanger Skatteydelse — det sagde den meget ærede Minister — og idet man dog forlanger Valgbarhedsænsus — det sagde han ogsaa. Det er den samme Tanke, der er kommen frem fra flere andre Modstandere af Loven, skjøndt de dog have ladet falde Ytringer om Eighed osv, men det er Godt-kjøbstaler, som ingen Betydning have, naar de ikke ledsages af Handlinger, og Handling bestaar her i at fremme denne Lov. Det er imidlertid ikke berettiget af den meget ærede Minister at bebreide os, at vi sætte Skatteydelsen som Grændse, og at vi give Valgbarhedsænsus; det forekommer mig at være besynderlige Indvendinger mod Forslaget fra den meget ærede Ministers Side. Naar han finder, at vort Forslag gaar altfor vidt, hvor kan han da gjøre den Indsigelse imod det, at det ikke gaar vidt nok? Vi have opstillet Valgbarhedsænsus for at imødekomme den meget ærede Minister, men dersom han vil sige: Jeg tager Loven uden Valgbarhedsænsus, skal han se, hvilket Flertal han faar her i Salen.

Indenrigsministeren: Jeg skal kun bemærke, at jeg ikke har sagt, at det var en Mangel ved dette Lovforslag fremfor ved det